

Vår ref/dnr: Johan Mann
Er ref/dnr: A2020/01395/ARM
Datum: 2020-10-21
Angående: Remissvar – en moderniserad arbetsrätt

Yttrande

En moderniserad arbetsrätt, SOU 2020:30

IT&Telekomföretagen vill delge arbetsmarknadsdepartementet organisationens synpunkter rörande SOU En moderniserad arbetsrätt (2020:03).

IT&Telekomföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation med cirka 1 300 medlemsföretag – små, stora, nystartade och väletablerade – som sammantaget har närmare 100 000 medarbetare i Sverige.

Många av förslagen i betänkandet skulle leda till positiva effekter och innebära en bättre fungerande arbetsmarknad. Utredningen lägger dock även förslag som skulle motverka detta och leda till negativa konsekvenser för de våra medlemsföretags möjligheter att växa och skapa jobb.

IT&Telekomföretagen vill framföra att de positiva effekterna av utredningens förslag överväger de negativa. Förslagen bör därför genomföras.

IT&Telekomföretagen ansluter till fullt ut till de synpunkter som framförs i Svenskt Näringslivs remissvar och vill särskilt poängtera en del i följande.

Förslag som skulle leda till positiva effekter och bidra till en bättre fungerande arbetsmarknad

Följande förslag skulle leda till positiva effekter för våra medlemsföretag och deras möjligheter att driva framgångsrika verksamheter som kan skapa arbetstillfällen.

- Förslaget om utökade avsteg från turordningsreglerna medför att företag i större utsträckning kan behålla nödvändig kompetens vid driftsinskränkningar.

Eftersom en stor del av jobben finns i de större företagen borde möjligheten till undantag dock stå i proportion till hur många anställda arbetsgivaren har. Många av våra medlemsföretag är personalintensiva och har stor del av sin verksamhet centrerad kring ett stort kontor på orten. Vid stora neddragningar eller arbetsbristsituationer hjälper inte ett undantag i enlighet med förslaget nämnvärt. Sådana företag skulle

behöva en alternativ reglering till den föreslagna regeln. Detta skulle exempelvis kunna ske genom att ett undantag i procentandel till den aktuella arbetsbristen införs som ett komplement till nuvarande förslag.

- Förslaget om ett förändrat kvalifikationsbegrepp vid omplacering inom turordningen innebär större möjligheter för företagen att behålla den kompetens de behöver för att verksamheten ska fungera bättre. Förändringen borde emellertid gälla i alla situationer där begreppet tillräckliga kvalifikationer används i anställningsskyddslagen.

Förslaget om att ta bort fackliga organisationers möjligheter att lägga samman flera driftsenheter på samma ort skulle förenkla hanteringen av arbetsbristsituationer och göra regelverket mer förutsägbart.

- Förslaget om att det inte ska vara möjligt att ogiltigförklara en uppsägning när arbetstagaren har högst 15 anställda kommer minska de ekonomiska riskerna och ge lägre kostnader vid uppsägningstvister. De nuvarande reglernas negativa effekter uppstår även i större företag och ändringen borde gälla dem också.
- Förslaget att anställningar vid en tvist om giltigheten av en uppsägning inte ska bestå under tvistetiden kommer dock innebära en förbättring för arbetsgivare med fler än 15 anställda. Ändringen får till följd att anställningen i vart fall inte kommer att regelmässigt bestå under tvistetiden utan bara när det finns skäl för det. En arbetsgivares kostnader efter en uppsägning kommer därför i högre utsträckning bero på om den är sakligt grundad eller inte, vilket är en högst rimlig förändring. Förändringen får också betydelse för mindre arbetsgivare när ogiltighetstalan förs med stöd av annan lagstiftning än anställningsskyddslagen. Förslaget medför också att samma regler skulle gälla vid uppsägningar och avskedande, vilket vore en betydande regelförenkling.

Förslag som skulle leda till negativa effekter för våra medlemmar

- Förslaget om kompetensutveckling är mycket ingripande. Vad som är skälig kompetensutveckling är oklart och det går inte att förutse vilka skyldigheter en arbetsgivare har. Regeln kommer att öka kostnaderna vid driftsinskränkningar och vara tvistedrivande. Den tvistedrivande effekten förstärks av att även visstidsanställda omfattas.
- För våra medlemsföretag står kompetensförsörjning mycket högt på agendan. Av IT&Telekomföretagens rapport "IT-kompetensbristen" - <https://www.itot.se/app/uploads/sites/2/imported/ITTelekom-Rapport-Brist-Pa-IT-kompetens-webb.pdf> - framgår att det råder stor kompetensbrist inom den digitala sektorn som hotar sektorns fortsatta utveckling. Den genomgripande digitalisering som pågår i Sverige och

globalt har gjort att den digitala sektorn har blivit näringslivets starkaste tillväxtkraft. Ett underskott på i storleksordningen 70 000 personer med IT- eller digitalt relaterad kompetens befaras till år 2022. Av det skälet är givetvis en viktig del att i så stor utsträckning som det är möjligt få befintliga medarbetare att bibehålla relevant kompetens. Mycket av den kompetensutveckling som våra medlemsföretags medarbetare behöver fås dock genom att medarbetare i sitt arbete deltar i olika utvecklingsprojekt etc., och är villiga att pröva på olika uppgifter. Det är inte alltid traditionell utbildning i form av kurser som är det som nödvändigtvis bidrar till ökad relevant kompetens för fortsatt anställning även om det givetvis kan vara ett komplement. Därför kommer det inte enkelt gå att kunna påvisa den kompetensutveckling medarbetarna fått under anställningen i form av en dokumentation av denna eller att det är möjligt att styrka att den skett i efterhand.

- Förslaget om att höja skadeståndsnivåerna vid uppsägning eller avskedande innebär ytterligare negativ påverkan på företagets möjligheter och vilja att anställa. Nivåerna är redan mycket höga och många svenska företag har ingen möjlighet att kunna betala dem. Att mindre företag ska betala minst åtta månadslöner i ekonomiskt skadestånd är särskilt allvarligt.
- Förändrade företrädesrättsregler vid allmänna visstidsanställningar kommer att minska arbetsgivarnas möjligheter att bemanna verksamheten på ett så effektivt sätt som möjligt vid variationer i efterfrågan. De gör också reglerna mer komplicerade och administrativt betungande att tillämpa.